

9 *Ti azért így imádkozzatok: Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved,*

10 *jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is;*

11 *mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma,*

12 *és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek;*

13 *és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól; mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.*

1) Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy!

A Jézus korabeli zsidók számára, akik sokkal inkább tudatában voltak az Isten és emberek közötti végtelen távolságnak, botrányosnak, sőt istenkáromlásnak tűnt ez a megszólítás, amely kétségtelenül a Jézust Istennel összekötő különösen szoros kapcsolatból adódott. Az igazi szenzáció ellenben az, hogy Jézus minket is arra buzdít, hogy hozzá hasonlóan járjunk el: Istent mi is Atyánkként szólítsuk meg. Az is nagyon izgalmas, hogy nem az "én Atyám", hanem a "mi Atyánk" megszólításra tanít bennünket.

A keresztyénség közösségi hit. Isten nem lehet az apánk anélkül, hogy ugyanakkor ne kapnánk hozzá egy rakás testvért, akik ugyanezt az Istent imádják, és akikkel viszonylag szoros kapcsolatban élünk. Sokan próbálják egyedül élni keresztyén hitüket. Ez azonban nem lehetséges, sem önmagában, sem pedig Jézus értelmezése szerint. Ő embereket gyűjtött maga köré, és kettős kapcsolatba állította őket: Isten, az Atya és a hittestvérek viszonylatába.

A Miatnyánkban Jézus egyfajta útmutatást nyújt arra, hogy mit kérjünk Istentől. Az első keresztyének nem egy készre formált imának tekintették a Miatnyánkot, hanem a saját imához, illetve kéréshez való útmutatásnak. "Így imádkozzatok", ami annyit jelent: ilyen módon. Nem jelenti okvetlenül, hogy "ezekkel a szavakkal." Luther Márton is hasonlóan értelmezte, aki napjában többször is elimádkozta, néha hosszú időt szánva rá. Egyszer azt mondta: "Egyetlenegy Miatnyánkot sem sikerült még életemben az elejétől a végéig tudatosan elimádkoznom."

2) Szenteltessék meg a te neved!

Az Istennel való meghitt, sőt mjdhogynem intim kapcsolat, amelyre Jézus az "Atya" megszólítással bátorít minket, a Miatnyánk első kérése határt szab. Igen, Isten az apánk, és ő szeretetteljes, meghitt kapcsolatra hív bennünket. De ez nem jelenti azt, hogy mi elkezdhetünk tiszteletlenül beszélni róla. Másképp, mint a zsidóság körében, ahol Isten nevét még kiejteni sem volt szabad. Jézus megengedi nekünk ezt a rendkívül meghitt megszólítást, de kérem szépen, csak kellő tisztelettel! Ez olyan határt jelent, melyet mi, emberek sokszor szem elől tévesztünk: gyakran kivész belőlünk a tisztelet az iránt, amit ismerünk. Ezért mondja Jézus: ki szabad és ki kell mondani Isten nevét, de tudatosan és kellő tisztelettel. Igen, mi magunk kérjük Isten segítségét ahhoz, hogy a nevét szentnek tartsuk.

3) Jöjjön el a te országod!

Az "Isten országa" fogalom nagyon sokrétű, csak utalni tudok itt rá. Az *ország* kifejezés eredetije pontosan annyit jelent: "*királyi uralom*". Tehát egy olyan állapotról van itt szó, amelyben Istené a szó - mert kétségtelenül ő a Király -, vagyis egy megváltozott valóságról. Ez alatt nem a mennyet kell érteni, hanem egy föli állapotot. A kérdés: mikor érkezik el ez az állapot? Talán valamikor egy távoli jövőben? Bizonyos szempontból igen, bizonyos szempontból azonban már közöttünk van. Istennek ezt az országát Jézus egy alkalommal egy kis mustármaghoz hasonlítja. A mustármag nagyon kicsi, azonban több méter magas cserje nő belőle. Ilyen magot ültetett Jézus a tanítványai szívébe. Isten országa mindenütt jelen van, ahol az emberek bizalommal megnyílnak Isten szeretetére. A mustármag kicsi, védelemre és gondoskodásra szorul, könnyű átnézni fölötte, de hatalmas erő rejlik benne. Ezért ezt a mondatot: "Jöjjön el a te országod" szívesen fordítom így: "Termésed keljen ki - a szívedben, a környezetben, ezen a világon!" Ideillik Luther Márton Kis Kátéjában a Miatyánk második kéréséhez kapcsolódó magyarázat: bár Isten országa mindenképp eljön, ezzel a kéréssel azonban azt kérjük, hogy *hozzánk* is jöjjön el.

5) Mindennap kenyerünket add meg nekünk ma!

A Tízparancsolathoz hasonlóan a Miatyánkban legelőször Isten dolgairól van szó, még mielőtt a mi emberi igényeinket hoznánk elő. Ez érdekes korrigálás megszokott imáinkhoz képest, amelyekben általában túlnyomórészt saját kívánságainkról van szó. De az ember éppen ezáltal vált embertelenné, hogy Istent letaszította a trónjáról. Így csak úgy válhat megint emberré, ha Isten valóban Istenné lesz számára. Jézus jámborsága nem olyan magasröptű, hogy ne törődne az emberi igényekkel. A *kenyér* szó létünk anyagi alapját jelképezi. A Miatyánkot imádkozó hívő nem azért imádkozik, hogy ő megkapja ezt a kenyeret, hanem hogy végső soron minden embertársa is. A *ma* szócska pedig az egyiptomi kivonulásra emlékeztet, amikor Izrael népe mindig éppen csak annyi élelmet kapott, amennyi egy napra elég volt neki, és így tanult meg Isten kezéből napról napra élni.

4) Legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is!

Ezt a kérést legtöbbször a sors alakulásában vagy Isten akaratába való beletörődésként értelmezik: "Insallah" - ahogy Isten akarja. Ezt a magyarázatot nem lehet teljesen elutasítani, hiszen röviddel a halála előtt Jézus is így imádkozott a Gecsemáné-kertben: "Atyám, ha lehetséges, vedd el tőlem ezt a keserű kelyhet; de ne az én akaratom legyen meg, hanem a tiéd." Ez a kérés ezért sok ember számára félelmet rejt magában: aggódnak, hogy Isten valami nagyon rosszat tartogat számukra... De ez a fajta magyarázat - amellet, hogy inkább bizalmatlanság, mint valódi bizalom jellemzi - leszűkíti a mondanivalót. A Miatyánk e kérésének céliránya sokkal tágasabb, nagyobb látókörű, egyfajta víziót tartalmaz. Erre "az *amint a mennyben*" kulcsfogalom utal. A menny nem olyan állapot, ahol könnyekben úszva, jámbor lemondással beletörődünk Isten felfoghatatlan útjaiba, hanem valami könnyed, valami kívánatos, valami szép, méghozzá éppen azért, mert ott Isten akaratát zavartalanul megvalósul! Ezzel a kéréssel azért imádkozunk, hogy a földön is "mennyei körülmények" uralkodjanak. A Miatyánknak ebben a kérésében tehát nem jámbor beletörődésről van szó, hanem az imádkozó ember vágya fejeződik ki benne a földi mennyország iránt. Ugyanakkor mi is elkötelezzük magunkat: tehetségünk szerint hozzájárulunk, hogy Isten akaratát megvalósuljon a földön.

6) Bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek!

Alighanem Jézus Istennek egyetlen más vonását sem írta le annyira részletesen, mint a megbocsátásra való készségét. Isten a legnagyobb vétkünket is megbocsátja, ha megbánjuk, és a bocsánatát keressük. Mindazonáltal Jézus többször hangsúlyoz egy egyedi visszacstolási módot Isten megbocsátása és a mi mások felé való bocsánatkészségünk között. A gonosz szolgáról szóló hasonlat (Mt 18, 21-35). Isten úgy mond csak fenntartással mondja ki megbocsátását. Előzőleg nem kell semmit teljesítenünk, de "után" igen. Ez abban áll, hogy az Istentől megtapasztalt nagylelkűséget továbbadjuk másoknak. Isten annyit ad nekünk, hogy az nemcsak számunkra, hanem mások számára is elegendő. Amit Isten ad nekünk, az soha nem csak nekünk szól. Elfogadhatjuk, élvezhetjük és örülhetünk neki - de másoknak is adnunk kell belőle, akinek szüksége van rá

8) Mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség, mindörökké. Ámen.

Ezt a szakaszt nem találjuk az ÚSZ eredeti kézírataiban, csak a 2. századtól ismerjük. Később hiányolhatták, amelyet mi "dicsőítésnek" vagy "imádságnak" nevezünk. Az imának ebben a formájában Isten nagyságát tartjuk szem előtt. Isten csodálatos tetteit és tulajdonságait hálávalelve nevezük nevén, és azzal, hogy ezt tesszük, saját örömünk és bizalmunk növekszik. Ezét van a Zsoltárok könyve színültig tele dicsőítéssel éppen ott, ahol nehéz ügyeket visznek Isten elé. Az imádságnak ez a formája nagyon fontos volt Jézus számára is, aki együtt élt a zsoltárokkal. Valószínűleg elsősorban ezért nem építette bele őket - akárcsak a könyörgést - a Miatyánkba, mert tanítványainak itt azt akarta megtanítani, hogy mit kérjenek az imádságban. Ezért a Miatyánkot nem annyira úgy kell értelmezni, mint egy mindent átfogó imaiskolát, hanem sokkal inkább mint egy arra való emlékeztetést, hogy az életben mire van igazán szükségünk. Először is legfőképpen arra, hogy életünkben Isten valóban Isten legyen. Azonkívül kenyérre, megbocsátásra és hitre. És arra bizalomra, amely szerint Isten minden nehézség ellenére végül győzni fog.

7) És ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól!

Ha Isten három kívánságodat teljesíthetné, vajon éppen ezt a három dolgot kérnéd-e:

a mindennapi kenyeret, bűneid megbocsátását és azt, hogy ne vigyenek kísértésbe? Miért tartotta Jézus éppen ezt az uolsót olyan fontosnak? A Bibliában a kísértés fogalmával valami pusztító dologról van szó. Mindenből kísértés lehet, ami Isten és közém akar tolni. Látszólag ártalmatlan, sőt nagy és szent dolgok is Isten és közénk tolnakodhatnak, ha nem helyezük őket a megfelelő rangsorba. "Ne vígy minket a kísértésbe" - ez annyit jelent: óvj meg attól, hogy elhagyjuk a hitet. A kenyér és a megbocsátás mellett tehát Jézus a hitre való képességet tartja a legfontosabbnak. Az ember mindent elbír viselni, amíg hisz. Ellenben ha elveszti a hitét, elveszti a talajt is a lába alól. Ilyesmit Isten semmiképpen nem idéz elő, akkor sem, ha azt a Miatyánkot szó szerint véve látszólag így kell értelmezni. Ezért ezt a szakaszt néhány szövegmagyarázó így fordítja: "Ne hagyd, hogy kísértésbe essünk!"

Amit a madárnak a szárnyak és a hajónak a vitorlák jelentenek, azt jelenti a léleknek az imádság.

25. Légy békeségteremtő. Boldogok a békeségteremtők... Imádkozz békéért. Kérd Istent, adjon békét egyének, népek és a világ számára.

[A könyv megvásárolható:

<https://www.lutherkiado.hu/kiadvanyok/konyvek/lelkiseg/486-40-nap-alatt-az-en-korul>]